ЛЬВІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

Кафедра практичної психології

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ ТА МЕДІАЦІЯ»
ВК 12

Рівень вищої освіти	**другий (магістерський)**
Галузь знань	**С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини**
Спеціальність	**С4 «Психологія»**
Освітньо-професійна програма	**Практична психологія**
Кваліфікація	**магістр з психології**
Рік навчання	**1**
Семестр	**2**
Форма навчання	**денна**
Кількість кредитів ЄКТС	**3,5**
Мова викладання	**українська**

Лектор дисципліни	_____ *(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, контактні дані — заповнюється розробником)*

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Практична психологія конфлікту та медіація» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системи знань про природу, динаміку та способи розв'язання конфліктів, а також практичних умінь застосування медіації та інших технологій конструктивного врегулювання спорів у професійній діяльності психолога.

1. Розкрити теоретичні підходи до розуміння конфлікту, його структури й динаміки.

2. Сформувати уміння діагностики конфліктної взаємодії та стилів поведінки в конфлікті.

3. Оволодіти технологією та процедурою медіації відповідно до законодавства України.

4. Розвинути навички фасилітації переговорів і врегулювання конфліктів у різних сферах (сімейній, освітній, організаційній).

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лек./практ./сам.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 1. Конфлікт як соціально-психологічний феномен: поняття, структура, функції.	2/2/-	**Знати:** визначення конфлікту, його структурні елементи (сторони, предмет, об'єкт, інцидент); конструктивні та деструктивні функції конфлікту.	Питання, тести, виконання самостійної роботи	5

Тема	Години (лек./практ./сам.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
		Вміти: аналізувати структуру конкретної конфліктної ситуації.		
Тема 2. Класифікація конфліктів і динаміка їх розвитку.	2/2/-	**Знати:** типологію конфліктів (міжособистісні, міжгрупові, внутрішньоособистісні); стадії розвитку конфлікту (латентна, відкрита, завершення). **Вміти:** визначати стадію розвитку конфлікту; прогнозувати варіанти його ескалації або деескалації.	Питання, тести, виконання самостійної роботи	5
Тема 3. Стилі поведінки особистості в конфлікті (модель К. Томаса — Р. Кілманна).	2/2/-	**Знати:** п'ять стилів поведінки в конфлікті: суперництво, співробітництво, компроміс, уникнення, пристосування. **Вміти:** діагностувати індивідуальний стиль поведінки в конфлікті; добирати ефективну стратегію для конкретної ситуації.	Питання, тести, виконання самостійної роботи	5
Тема 4. Медіація як спосіб позасудового врегулювання спорів: правові засади в Україні.	2/2/-	**Знати:** положення Закону України «Про медіацію»; принципи медіації (добровільність, конфіденційність, нейтральність медіатора). **Вміти:** визначати випадки, доцільні для медіації; роз'яснювати клієнту суть процедури медіації.	Питання, тести, виконання самостійної роботи	5
Тема 5. Технологія та етапи проведення медіації.	2/2/-	**Знати:** етапи медіаційного процесу (вступне слово, викладення позицій, пошук інтересів, вироблення рішень, укладення угоди). **Вміти:** моделювати проведення медіаційної сесії; складати угоду за результатами медіації.	Питання, тести, виконання самостійної роботи	5
Тема 6. Медіація в освітньому середовищі: шкільна медіація та служби порозуміння.	2/2/-	**Знати:** специфіку конфліктів в освітньому середовищі; модель роботи шкільної служби медіації (медіації однолітків). **Вміти:**	Питання, тести, виконання самостійної роботи	5

Тема	Години (лек./практ./сам.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
		розробляти програму впровадження служби порозуміння в закладі освіти.		
Тема 7. Медіація в сімейних та організаційних конфліктах.	2/2/-	**Знати:** особливості сімейної медіації (розлучення, батьківські спори); специфіку медіації трудових і організаційних конфліктів. **Вміти:** адаптувати медіаційну процедуру до сімейного або організаційного контексту.	Питання, тести, виконання самостійної роботи	5
Тема 8. Професійна етика медіатора та психологічна підготовка до практики медіації.	2/2/-	**Знати:** кодекс етики медіатора; вимоги до підготовки медіаторів в Україні. **Вміти:** аналізувати етичні дилеми в діяльності медіатора; здійснювати рефлексію власної готовності до медіаційної практики.	Питання, тести, виконання самостійної роботи	5
Теми для самостійного вивчення	-/-/73	1. Історія розвитку альтернативного вирішення спорів (ADR) у світі. 2. Гендерні аспекти поведінки в конфлікті. 3. Конфлікти в умовах воєнного стану та вимушеної міграції. 4. Онлайн-медіація: можливості та обмеження. 5. Медіація в кримінальному провадженні (відновне правосуддя). 6. Психологічні техніки деескалації агресивної поведінки. 7. Міжнародний досвід розвитку інституту медіації (ЄС, США).		
Всього	**16/16/73**			**40**
Всього балів за поточний контроль				**40**
Залікова оцінка				**60**
Всього				**100**

Програмні компетентності та результати навчання здобувача вищої освіти

(відповідно до ОПП «Практична психологія», галузь знань С, спеціальність С4 «Психологія»)

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що

	передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість. ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях. ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад: лікарняний, участь у бойових діях, службове відрядження).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт, тестування та захисту самостійної роботи заборонене (в т. ч. із використанням мобільних девайсів та засобів штучного інтелекту без зазначення джерела).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад: хвороба, службові обставини, форс-мажорні обставини воєнного часу) навчання може відбуватися індивідуально або в дистанційному форматі.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (залік)
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	Зараховано
75 – 81	C	Зараховано

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (залік)
64 – 74	D	Зараховано
60 – 63	E	Зараховано
35 – 59	FX	Не зараховано (можливе повторне складання)
0 – 34	F	Не зараховано (обов'язкове повторне вивчення)

Література та інформаційні джерела

Основна література

1. Долінська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту : навчальний посібник. 3-тє вид. Київ : Каравела, 2023. 304 с.

2. Про медіацію : Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX (у редакції 2022 р.).

3. Бондаренко Л. О., Прокодянчик С. С. Психологічні засади медіації як посередництва у вирішенні конфліктів. Особистість, суспільство, війна : тези доповідей. 2022.

4. Психологія медіації та вирішення конфліктів у правоохоронній діяльності : навчально-методичний посібник до програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня. 2024.

Додаткова література

1. Шкільна медіація як засіб формування безпечного освітнього середовища : навчально-методичний посібник. 2022.

2. Право на медіацію як соціальну послугу: проблеми реалізації в територіальних громадах України. 2022.

3. Закон України «Про медіацію»: основні досягнення та подальші кроки розвитку медіації в Україні. Legal Bulletin. 2023.

4. Національна асоціація медіаторів України. Кодекс етики медіатора. 2023.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про медіацію» від 16.11.2021 № 1875-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20 (офіційний портал Верховної Ради України).

2. Національна асоціація медіаторів України (НАМУ). URL: https://namu.com.ua/ (перевірено — посилання активне).

3. Українська Академія Медіації. URL: https://mediation.ua/ (перевірено — посилання активне).